

[Johannes Jensen.]

kort kommer til at berøre vor stilling til militærspørgsmålet som helhed. Vi er af den opfattelse, at vi må se at komme væk fra tvangsprincippet. Den militære tjeneste bør være frivillig, være et arbejde, der betales, lige såvel som der bør ydes vederlag til den, der bidrager til retssikkerheden indadtil. Hvis den militære tjeneste er frivillig, er der ikke længere brug for disse tvangsarbejdslejre — ja, undskyld, det er måske hårde ord; men jeg tror, der er mange, der opfatter det som et vist tvangsmoment, som man ikke holder af. Der er mange, der betragter opholdet i disse lejre som en mildere form for straf til den, der af religiøse eller andre alvorlige grunde ikke mener at kunne forrette den militære tjeneste.

Såvidt jeg har kunnet skønne, indeholder det foreliggende lovforslag adskilligt, som jeg må karakterisere som et skridt i den rigtige retning. Det ville være godt, om vi kunne nå dertil, at arbejdet i disse militærnægterlejre kunne blive af mere produktiv karakter, og jeg deler bestemt ikke den højtærede indenrigsministers eller det ærede medlem hr. Kaj Hansens opfattelse, at der skulle være nogen som helst fare for, at de fagorganiserede arbejderes interesser skulle blive gået for nær; men det er jo et spørgsmål, som det vil tage for lang tid at komme ind på her. Vi tror, der er arbejde nok til alle, blot vi gennemfører de nødvendige reformer først. Det kan aldrig være godt at rive et menneske ud af dets daglige gerning; ofte er det således, at en livsstilling sættes over styr, når man får besked på, at nu skal man møde i disse lejre og udføre et ofte uproductivt arbejde. Såvidt jeg har kunnet erfare fra unge mennesker, der har tilbragt nogle måneder i sådanne lejre, virker arbejdet der absolut ikke karakterdannende. Hvis det ikke er muligt helt at afskaffe disse lejre, ser vi helst, at tjenestetiden bliver så kort som muligt. Kunne det arbejde, der udføres, blive mere værdifuldt, både for militærnægterne og for samfundet, skulle vi også hilse det med glæde.

Nogle af de ærede ordførere har kort været inde på det foreslåede nye stk. III, som går ud på, at den, der ikke ønsker at gøre militærtjeneste, kan ansøge om at blive overflyttet til civilbeskyttelsestjenesten. Nu har jeg ikke store forudsætninger for at udtale mig om dette, men det står sådan for mig, at civilbeskyttelsestjenesten dog er et led i selve krigsførelsen, og at den mand, der blev frigjort for militærtjeneste og overført til den såkaldte civile militærtjeneste, fordi han af samvittighedsmaessige grunde ikke

kunne forrette krigstjeneste, stadig ville være lige ilde stillet.

Jeg skal slutte med at udtale, at vi er villige til at gå forslaget nærmere efter i sømmene, og jeg tilsiger hermed vor medvirken til et arbejde i et udvalg.

Indenrigsministeren (Smørum). Ordføreren for forslagsstillerne, det ærede medlem hr. Skytte, begyndte med at sige, at han var enig med mig i, at loven om civil arbejdspligt må formes således, at den udelukker misbrug. Det ærede medlem mente, at det også ville være tilfældet, selvom det lovforslag, der her er til behandling, blev vedtaget. Jeg er ikke så sikker på, at vi, hvis vi satte tjenestetiden ned til 15 måneder, ville udelukke misbrug. Det er jo nemlig ikke sådan, som det ærede medlem hr. Kaj Hansen mente, at det at blive udtaget til befalingsmandselev er noget frivilligt. Adskillige af dem, der kunne befrygte at blive udtaget til befalingsmandselever, ville nok være stærkt fristet til at gå den vej at aftjene deres værnepligt ved civilt arbejde i stedet for ved militærtjeneste, og vi må jo huske på, at når de, der indkaldes til civil arbejdstjeneste, er færdige med denne tjeneste, er de helt færdige med tjenesten, hvorimod soldaterne har genindkaldelserne. Det er også et moment, der må tages i betragtning, når vi drøfter denne lovgivning. Det er ikke så længe siden, tjenestetiden blev nedsat fra 19 til 18 måneder. At gå videre finder jeg ikke forsvarligt, så længe tjenestetiden ved de militære værn er, som den er for tiden.

Fra forskellig side har man været inde på det, som også ordføreren for forslagsstillerne var stærkt inde på, at vi må bestræbe os for, at dette arbejde bliver så produktivt, så samfundsnyttigt som muligt. Ja, denne betragtning deler jeg ganske, som jeg sagde i mit første indlæg, men jeg må nok spørge, om det arbejde, der for tiden foregårovre i Oksbøllejren — hvor de civiltværnepligtige er beskæftiget med at rive de bygninger ned, som tyskerne har opført, og nyttiggøre materialerne, beskæftiget med at planere terrænet derovre og plante det til, så at der kan blive en plantage igen i stedet for den, tyskerne ødelagde, et nødvendigt arbejde for at dæmpe sandflugten derovre —, om det ikke kan kaldes produktivt arbejde? Jeg mener, at alt det arbejde, der foregår derovre i Oksbøllejren, er lige så nyttigt som nogen af de opgaver, der af forslagsstillerne er peget på, og jeg kan heller ikke forstå, når man nu ser på det arbejde, der foregår oppe i Gribskovlejren, at det ikke skulle